

ASPO Sverige bildades hösten 2008 för att analysera och sprida information om kulmen i jordklotets oljeutvinning, och dess konsekvenser för samhället. ASPO Sverige startades av en grupp av personer med professionella såväl som privata intressen för frågor som rör olja, energi, miljö, pengar och tillväxt. ASPO står för "Association for the Study of Peak Oil. ASPO Sverige har systerorganisationer i många länder världen över.

Nyhetsbrev #16, ASPO Sverige, december 2010.

Svagare dollar minskar obalansen i världshandeln... en aning.

Dollarn och Euron verkar turas om när det gäller valutaoro. När Euron krisar flyr kapitalet till dollar och vice versa tycks det... Det som är centralt i det globala spelet är dock inte Eurons, utan dollarns öde. Fundamenta talar för en svagare dollar, men som vi känner till så vilar dollarn på sin status som världens referensvaluta. Men i ett lite längre perspektiv så har dollarn försvagats en aning sedan finanskrisen 2008-2009, även om vi under Greklands- och Irlands kriserna sett tillfälliga återhämtningar i dollarkursen. Svagare dollar gör importerade varor dyrare för amerikanerna. Den ekonomiska recessionen i USA i kombination med den svagare dollarn har lett till att USA:s samlade underskott i handels- och tjänstebalansen har minskat till 44,0 miljarder dollar i september, från reviderade 46,5 miljarder dollar månaden före, enligt statistik från handelsdepartementet. I årstakt är underskottet alltså "bara" drygt ca 500 miljarder dollar. USA importerar i storleksordningen 12 miljoner fat olja per dag, så oljan har alltså ett bidrag på i storleksordningen 370 miljarder dollar till USA's import. USA's totala import är ca 1600 miljarder dollar, vilket betyder att ca 20% av landets import är råolja. Under creditmania innan finanskrisens utbrott så var USA's handelsunderskott betydligt större; i storleksordningen 60 miljarder dollar varje månad. Världsekonomin är fortfarande långt ifrån i balans, dollarns styrka vilar i hög grad på dess status som världens referensvaluta, inte på USA's "goda" ekonomi.

Oljan är alltså en viktig internationell handelsvara, och en viktig faktor i den globala obalansen. Omsättningen av råolja är ca 85 miljoner fat/dag, till ett pris av typiskt ca 84 \$/fat. Den olja som handlas över nationsgränser, dvs nettoexporten, uppgår till ca 45 miljoner fat/dag. Per år motsvarar detta alltså ca 1400 miljarder dollar.

Precis som USA har ett handelsunderskott så har många andra länder ett handelsöverskott. På topp-10 listan över länderna med störst handelsöverskott så är 5 länder oljeexportörer. Enkelt förklarar så samlar dessa länder i princip papperspengar på hög. Nedan återfinns en lista över oljeexporterande stater med ett handelsöverskott.

Oljeexportörer med positiv bytesbalans (Siffror från 2007-2009)

Land	Överskott i bytesbalans, miljarder dollar
Saudiarabien	95.7
Ryssland	76.2
Iran	70.8
Norge	60
Kuwait	48
UAE	39.1
Algeriet	30.6
Quatar	21.3
Summa	441.7

Källa Wikipedia, som i sin tur refererar IMF, Internationella valutafonden.

Detta nyhetsbrev produceras av ASPO Sverige och redigeras och sammanställs av Mats Lindqvist, ASPO Sverige.

Mer information om ASPO Sverige hittar du på <http://www.asposverige.se>

ASPO Sverige bildades hösten 2008 för att analysera och sprida information om kulmen i jordklotets oljeutvinning, och dess konsekvenser för samhället. ASPO Sverige startades av en grupp av personer med professionella såväl som privata intressen för frågor som rör olja, energi, miljö, pengar och tillväxt. ASPO står för "Association for the Study of Peak Oil. ASPO Sverige har systerorganisationer i många länder världen över.

Många som analyserar energifrågor från olika aspekter fokuserar ofta på hur mycket olja världen *kan* producera. Det är inte ofta man stöter på analyser av hur mycket olja världen *vill* producera. De flesta analyser man tar del av utgår från att oljeexportörer alltid försöker producera så mycket de kan. Men i ett osäkert ekonomiskt läge så kan man fråga sig om de kommer att vilja det. Det kanske är bättre att spara oljan i marken istället för papperspengar på banken. Här nedan kommer att anspråkslöst försök till en sådan analys. IEA's publikation World Energy Outlook publicerades häromveckan; vi refererar den nedan. Här kan vi läsa att IEA förväntar sig att vissa länder kommer att utveckla ny kapacitet att utvinna olja motsvarande 50 miljoner fat/dag fram till 2035. Förväntad total utvinning 2035 ligger enligt IEA's prognos på 95 miljoner fat/dag, dvs ca 8 miljoner fat/dag högre än idag. Detta skall ses mot bakgrund av att utvinningen från idag existerande fält väntas sjunka med ca 40 miljoner fat/dag. Allt detta enligt ett scenario som IEA kallar "New policies scenario" som tar viss hänsyn till många länders ambition att begränsa CO₂-utsläpp. Inte överraskande är de länder som IEA tror skall öka utvinningen just de länder som redan idag återfinns i listan på oljeexportörer med handelsöverskott. Oljebolagen i dessa länder är uteslutande statliga bolag, så staten torde ha inflytande över de beslut som fattas i de nationella oljebolagen. Mot denna bakgrund kan man ifrågasätta om dessa oljeexportörer är villiga att fortsätta samla papperspengar på hög i utbyte mot deras olja. De finansiella aspekterna av Peak Oil är sådana att det framtida värdet av "papperspengar på banken" kan ifrågasättas. Man kan då tänka sig att exportörerna bestämmer sig för att dra ned sin export till en sådan nivå att det precis motsvarar deras import, dvs så att deras ekonomi hamnar i balans, så att de slipper samla på sig ännu mer papperspengar. Kort och gott: de bestämmer sig för att spara olja i marken istället för ännu mer papperspengar på banken. Hur mycket olja skulle då försvinna från marknaden?

Exportörerna i listan ovan har alltså ett samlat överskott på ca 440 miljarder dollar per år. Vid ett pris på 85\$/fat så motsvarar detta en oljeexport motsvarande ca 5 miljarder fat/år, ca 14 miljoner fat/dag. Ca 15% av dagens totala utbud, eller mer än 30% av den totala oljeexporten. Ett sådant bortfall kan inte kompenseras av andra, och skulle leda till ett finansiellt harmageddon, en total slakt på världens finans- och aktiemarknader och en ekonomisk depression av aldrig skådat slag.

Jämförelsen fungerar inte fullt ut, eftersom en minskning av utbudet skulle driva upp priset, och ekvationen skulle därmed ändras. Men exemplet illustrerar att många oljeexportörer skulle kunna dra ned sin produktion och troligen tjäna på att spara oljan i marken istället för att sälja den för papperstillgångar.

Med tanke på att oljan är en icke-förnyelsbar resurs så ligger det långsiktigt i vårt eget intresse att exportörerna gör just detta. Att spara denna ovärderliga resurs i marken istället för att byta den mot papperstillgångar med diskutabelt värde.

IEA släpper årets upplaga av "World Energy Outlook"

International Energy Agency, IEA är OECD's organ för globala energifrågor. Sveriges politiker m.fl. förlitar sig i hög grad på IEA's statistik och prognoser. De släppte i början av november sin årliga publikation "World Energy Outlook". IEA håller fast vid sin tradition att presentera orimligt optimistiska prognoser över framtida utvinning. Vi vet t.ex. att utvinningen av konventionell olja sjunker. IEA gör samma bedömning. Men de menar samtidigt att utvinningen av konventionell olja från "ännu inte upptäckta/utvecklade reserver" kommer att ge ett tillskott på ca 40 miljoner fat/dag fram till år 2035. IEA presenterar också en lista på länder som de tror (hoppas?) kommer att öka sin utvinning. Läger man ihop dessa siffror så uppgår de till endast ca 25 miljoner fat/dag. Dessa siffror är kraftigt optimistiska, t.ex. väntas Saudiarabien öka med mer än 5 miljoner fat/dag. Men utöver det, så fattas alltså 15 miljoner fat per dag, dvs IEA vet inte själva varifrån de skall komma. De rubriceras som "yet to be found". I sin bedömning av icke-konventionell olja, tex. från oljeskiffer och oljesand, så är IEA's prognos mer realistisk, måttliga ökninlar väntas här, från dagens relativt låga nivå. Mellan raderna framstår alltså IEA's World Energy Outlook som en bekräftelse på att Peak Oil är här.

Detta nyhetsbrev produceras av ASPO Sverige och redigeras och sammanställs av Mats Lindqvist, ASPO Sverige.

Mer information om ASPO Sverige hittar du på <http://www.asposverige.se>